

• JELGAVAS VALSTS ĢIMNĀZIJA •

**“Konstruktīva atgriezeniskā saite kā mācīšanās
motivators vācu valodā”**

Ramona Vaļģe, vācu valodas skolotāja

Atgriezeniskā saite? Kas? Kāpēc? Kad?

- Aprunāšanās grupās
- Grupu viedoklis

Atgriezeniskā saite ir instruments, ar kuru savstarpēji –

skolotājs : skolēns (skolotājs: grupa)

skolēns: skolotājs (grupa : skolotājs)

skolēns : skolēns (grupa: skolēns)

skolotājs: skolotājs (kolēģi)

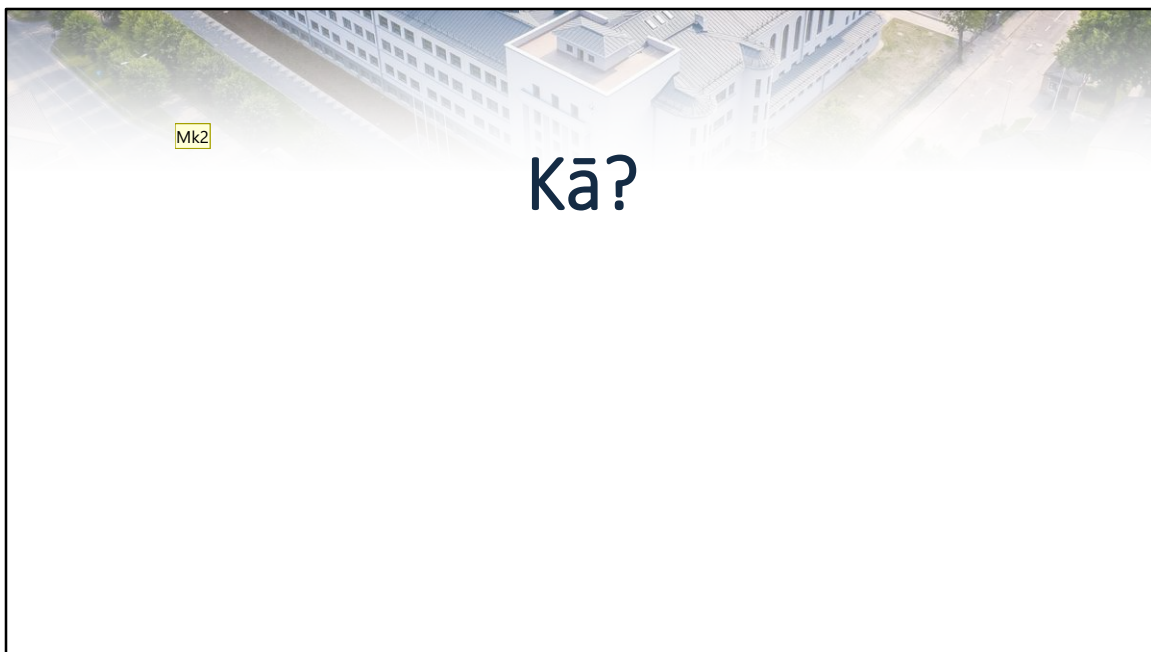
var iegūt informāciju, kas uzlabo un virza mācīšanās procesu

Saņemot konstruktīvu atgriezenisko saiti, mēs iegūstam iespēju labot kļūdas, izvairīties no kļūdu atkārtošanas, uzlabot sniegumu, izvirzīt jaunus mērķus, augt kā skolēniem, augt kā pedagogiem.

Atgriezeniskā saite zināmā mērā ir kā dāvana, ko mācību procesā iesaistītajiem savstarpēji nevajadzētu liegt.

Kā mēs svešvalodas stundās varam sasniegt to, ka katrs skolēns mums sniedz informāciju par to, vai un kā viņš ir guvis labumu no mūsu mācību stundas?

Rakstiska atgriezeniskā saite vispārējam priekšstatam

<http://www.unterrichtsdiagnostik.info/downloads/fragebogen/>

Mk3
Mk4

Schülerfragebogen	Lehrerfragebogen	Kollegenfragebogen
Ich konnte in dieser Unterrichtsstunde ungestört arbeiten.	Die Schüler/innen konnten ungestört arbeiten.	Die Schüler/innen konnten ungestört arbeiten.
Wenn die Lehrerin in dieser Unterrichtsstunde eine Frage gestellt hat, hatte ich ausreichend Zeit zum Nachdenken.	Wenn ich eine Frage gestellt habe, hatten die Schüler/innen ausreichend Zeit zum Nachdenken.	Wenn die Kollegin eine Frage gestellt hat, hatten die Schüler/innen ausreichend Zeit zum Nachdenken.
Mir ist klar, was ich in dieser Stunde lernen sollte.	Den Schüler/innen war klar, was sie in dieser Stunde lernen sollten.	Den Schüler/innen war klar, was sie in dieser Stunde lernen sollten
Ich war die ganze Stunde über aktiv bei der Sache.	Die Schüler/innen waren die ganze Stunde über aktiv bei der Sache.	Die Schüler/innen waren die ganze Stunde über aktiv bei der Sache.
Ich habe in dieser Unterrichtsstunde etwas dazu gelernt.	Ich habe die Lernziele dieser Unterrichtsstunde erreicht.	Die Kollegin hat die Lernziele dieser Unterrichtsstunde erreicht.

Dotajā saitē pieejami dažādi paraugi AS rakstisku aptauju veikšanai, ko var izmantot, lai izveidotu savām vajadzībām piemērotu variantu. Šādas anketas parasti ir anonīmas, līdz ar to skolotājs var iegūt labākajā gadījumā vispārēju priekšstatu par stāvokli mācību grupā, bet ne par katru skolēnu.

Kā panākt atgriezenisko saiti, kas attīsta un motivē?

- No pirmās svešvalodas apmācības dienas mācām skolēniem jēgpilnu, konstruktīvu un cieņpilnu AS sniegšanas kultūru
- Regulāra AS no skolotāja dažādās stundas fāzēs katram skolēnam individuāli
- Neaizmirst spējīgos skolēnus!

Mk5
Mk6
Mk7
Mk8

Kā varam atrast zinātniskajā literatūrā, piem. Hattie, par konstruktīvu atgriezenisko saiti ir uzskatāma skolēnu viedokļi un izteikumi par mācību stundas norisi un efektu, kur skolēns neslēpjas aiz formālām anketām. Balstoties uz uzticēšanās pilnām skolēna-skolotāja attiecībām, skolēni bez liekas kautrības pauž, ko viņi mācību procesā ir sasnieguši, kas palīdzējis virzīties tālāk, kas traucējis, kas nav bijis saprotams. Lai tas notiktu, klasē jāvalda pozitīvam mikroklimatam un skolēni prot konstruktīvi apieties ar saviem un citu skolēnu izteikumiem. 2. Mēs runājam par katra skolēna individuālo attīstību. AS no skolotāja nevajadzētu būt retai, ar lieliem laika logiem. Skolotājam būtu jātiecas dot AS skolēniem dažādās stundas fāzēs. Un - nav runa tikai par vājajiem skolēniem. Tikpat svarīgi ir dot regulāru AS spējīgajiem skolēniem, lai iedrošinātu un motivētu viņus virzīties tālāk savā svešvalodas apguvē. Šāda AS kultūra būtu jā māca jau no paša svešvalodas apguves sākuma, lai gatavāība brīvi izpausties par saviem mācību sasniegumiem un problēmām augstākajos līmeņos jau būtu pašaprotama. Svarīgi ir mācīt cieņpilnu AS sniegšanu, proti, aizskaroši, pazemojoši, izsmejoši vērtējumi nav pieļaujami ne no skolēnu, ne no skolotāja puses.

Piemēri

- Īkšķītis

Mk9

- Zibspuldze

Mk10

- Skaidrošanas impulss

Mk11

- Sagatavošanās protokols konsultācijai

Mk12

Mk13

Īkšķītis - pēc konkrētas stundas fāzes skolēni pauž AS ar īkķi (uz augšu/leju, horizontāli). 2-3 skolēni pauž mutiski, ko nozīmē viņu like.

Katrs skolēns izsaka 1 teikumu par stundas fāzi, tēmu utt., skolotājs svarīgākos fiksē

- Pēc fāzes, kad skolotājs ir devis informāciju, vielas skaidrojumu 1-2 skolēni tiek uzaicināti saviem vārdiem pastāstīt, ko un kā sapratuši. Vēlams mērķa valodā (vācu).
- Dažkārt uz svešvalodu stundu nākas attiecināt reklāmas aukli: "kas der visiem, tas neder nevienam". Skolēnam ir grūtības ar kādu konkrētu tēmu vācu valodā, viņš atnāk uz konsultāciju un saka: "es NEKO nesaprotu". Kas ir tas NEKAS? Lai skolotājs varētu dot labākus individuālos ieteikumus, skolēnam noderētu pirms konsultācijas izveidot zināma veida sagatavošanās protokolu. Kāda tēma? Ko es sapratu? Ko es nesapratu? Kā man šķiet, ko skolotājam/-ai X vajadzēja darīt citādāk? Esot cieņpilni savā darbā, ar laiku panāksim, ka skolēns nekautrēsies paust savas domas par savām grūtībām, attiecīgi mums, skolotājiem būs vieglāk sniegt individuālus ieteikumus darbam klasē, par konkrētu tēmu, kā arī pašvadītas mācīšanās procesam. Un, kas nav mazsvarīgi, šāds sagatavošanās protokols ietaupa visiem laiku bieži nepietiekamajā konsultāciju stundu apjomā/

Vai viegli?

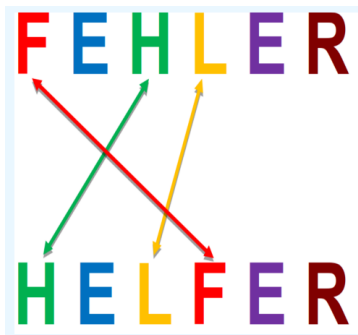
Dzīve ir pārāk īsa, lai mācītos vācu valodu.

/ Oskars Vailds/

Svešvalodu mācīšanās nav viegls process. Tas skolēniem jāakceptē. Bet, mūsu, skolotāju rokās ir padarīt šo procesu efektīvāku, saprotamāku. Un svarīgi - tam jāsaģādā prieks.

Kļūdas un atgriezeniskā saite

- Kļūdas ir dabiska mācīšanās procesa sastāvdaļa, ne traucēklis
- Kļūdas ir svarīgi momenti mācīšanās procesā
- Kļūdas ir iemesls, lai mēs (skolēni) turpinātu mācīties

Neviens nav perfekts. Kļūdas rāda to, ka skolēns strādā, mācās, izdara secinājumus un uzlabo savu sniegumu.

Mk23

Kā kļūdas «dzīvo» svešvalodas/ vācu valodas stundās?

- Nereti skolā un, ne tikai, kļūdas tiek negatīvi akcentētas – nav ilgtermiņa pozitīvā efekta Mk20
Mk21
- Atceramies – diviem grāvjiem pa vidu ir ceļš 😊 Mk22

Kā atrast šo ceļu? – konstruktīva atgriezeniskā saite visos virzienos dod iespēju strādāt ar kļūdām pozitīvā, labvēlīgā mācību atmosfērā, dodot iespēju uzlabot valodas prasmes.

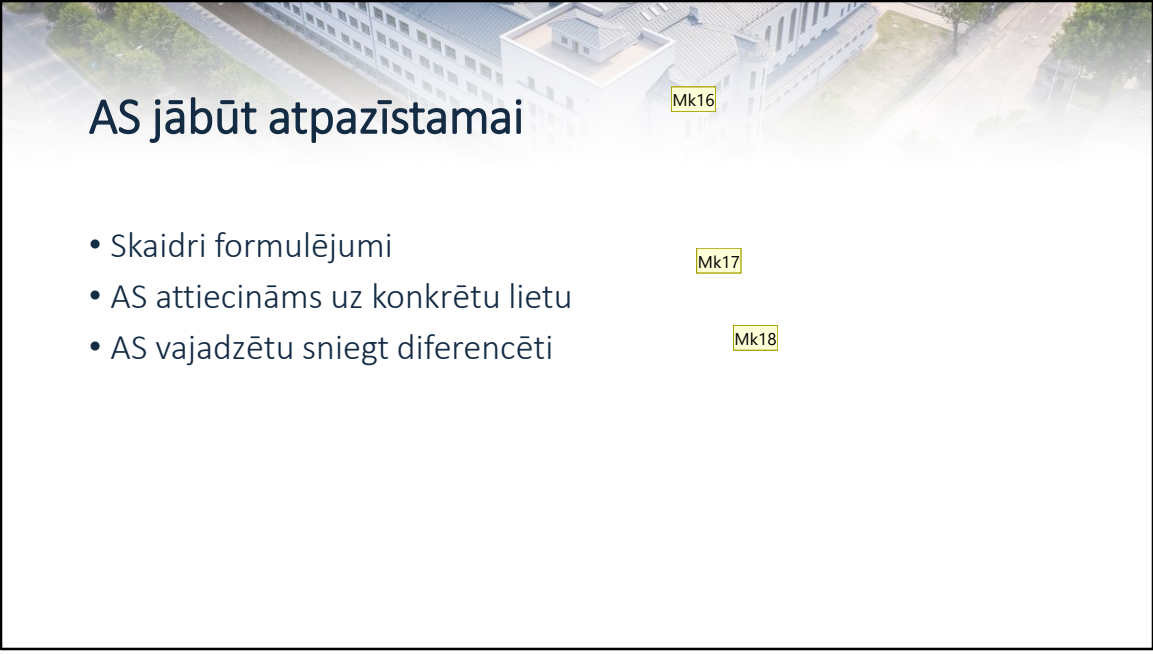
- Kļūdu profilakse + AS Mk24

Skolotājs norāda uz kļūdu/ izlabo ar sarkanu rakstu darbu.... UN? Skolēns domā, ak, atkal tā pati kļūda, cik stulbi.... Vai tā viņam rodas motivācija mācīties? Vai mums tāda būtu? Kāpēc tas tā ir?

Jo, kopā ar kļūdu labojumu, skolēns nesaņem KONKRĒTU, KONSTRUKTĪVU informāciju, kā strādāt ar šo kļūdu. Protams, mums laiks ir tik, cik ir, bet tomēr jāpatur prātā, ka komentēts darba labojums gan palīdzēs skolēnam izvairīties no tās pašas kļūdas vēlreiz, gan motivēs turpmākajam darbam vācu valodas stundās, jo saprot, ka netiek kritizēts, bet saņem instrumentus, kā strādāt ar savām grūtībām.

Savas vācu valodas skolotājas karjeras laikā man ir nācies saskarties ar tālākizglītības speciālistiem, kas apgalvojuši: nelabot kļūdas, lai runā, kaut kā, bet lai runā/raksta. Citi pieturas pie diametrāli pretējā: labojam katru kļūdu. Manuprāt, kā tas bieži ir, patiesība ir kaut kur pa vidu. Labojot katru kļūdu skolēna runā, atņemam motivāciju vispār atvērt muti. Nelabojot neko, nedodam skolēnam iespēju uzlabot savas prasmes.

Ja mēs skolotāji strādājam ar kādu materiālu atkārtoti, padomāsim par to, lai no skolēniem iegūto AS izmantotu uzdevumu pilnveidei: skaidrāki formulējumi, citas darba formas, papildus informācija, cita veida uzdevums, galvenie satura pieturas punkti, svarīgāko vārdu saraksts....

AS jābūt atpazīstamai

- Skaidri formulējumi
- AS attiecināms uz konkrētu lietu
- AS vajadzētu sniegt diferencēti

Skolēniem jāatpazīst AS. Tādi izteicieni, kā "to mēs zinām, ejam tālāk" nav AS. Dabīgi, tādas frāzes mēs lietojam un tas ir ok, bet tā nav AS, no kuras skolēni varētu izdarīt secinājumus par savu progresu valodas apguvē vai savām grūtībām.

AS jābūt konkrētam. Piemēram, perfekta lietojums ar haben jums ir saprotams, vairāk pievērsīsimies sein lietojumam, lai uzlabotu šo perfekt formu.

Motivācijas pētniece Carol Dweck, veicot daudzus pētījumus ir secinājusi, ka bieži uzslava panāk pretējo tam, ko skolotājs ir gribējis ar to panākt. Proti, izteikumi kā : "tu esi gudrs/apķērīgs" nedod motivāciju KONKRĒTU lietu izaugsme. Tā vietā uzslavu attiecinām uz konkrētu sasniegumu" "Šo teksta kopsavilkumu esi veicis nevainojami" vai "tas ir labi, ka esi ticis jau līdz šai rindkopai, tagad mēģini tālāk". Ja uzslavu attiecinām uz lietā, kas sasniegtas ar piepūli un darbu, tā ir divtik efektīva kā mācīšanās motivators. Piemēram, uzslavējot skolēnu 7.klasē, kas bija izveidojis kolosālu kopsavilkuma lapu perfektam, burtiski varēja redzēt, kā iedegas acis un nākamajās stundās šis skolēns ieguldīja daudz vairāk entuziasma, nekā agrāk, kad dzīvoja ar etiķeti "dīvainis/ tāpat neko nedzird, vienmēr prasa divreiz!!!"

Atgriezeniskā saite skolotājs - skolēns

- AS jābūt biežākai

Pēc Hattie (2009; 2012) un citu pedagogijas pētnieku domām, AS jātiek dotai regulāri no nodarbības sākuma līdz beigām.

- *Kā darām mēs? /Īssaruna ar blakussēdētājiem 😊/*

- AS uzreiz

- AS pēc skolotāja dotās informācijas/ jaunās vielas skaidrojuma

Mk14

- AS darba procesa gaitā, piemēram kāds radošs teksts

Mk15

plānošana – 1. melnraksts - pārstrādāšana – atgriezeniskā saite – pārstrādāšana – (atgriezeniskā saite – pārstrādāšana: pēc nepieciešamības) – vērtējums

- Audiāla atgriezeniskā saite? Tehnoloģiju laikmeta iespējas.

AS jādot uzreiz tad, kad tiek pieļauta kļūda. Jo ilgāks laiks starp kļūdas labojumu un AS, jo lielāka iespēja pārpratumiem, kā arī nostiprinās kļūdainā informācija.

Kad esam izskaidrojuši kādu jaunu saturu, uzdodot izpratnes jautājumus varam iedot daudziem skolēniem pozitīvu AS. Sākumā vienkāršā veidā, vēlāk jau arvien dziļāk.

Labā iespēja ir sasniegt rezultātu un mācību kritēriju izklāsts. Šeit skolēni caur skolotāja AS uzzina vai viņi patiešām sapratuši, kas viņiem beigās jāzina un jāprot.

Jau runājām, ka laiks un enerģija mums nav bezizmēra. Mēs vēlamies dot

individualizētu AS, bet..... Izmantosim audio iespējas Whatsapp, Signal, Threema u.c. ,

lai ierunātu AS informāciju konkrētajam skolēnam, tā pamatīgi ietaupot laiku. Un –

būsim reāli, skolēni mūsdienās visu grib ātri, bet noklausīties ir vieglāk, nekā lasīt.

AS skolēns - skolēns

- Skolēniem jā māca savstarpēji sniegt konstruktīvu, cieņpilnu atgriezenisko saiti, lai tā būtu produktīva un motivējoša

- Kā? Idejas? *Īssaruna ar blakussēdētājiem.*

a) Īss AS kritēriju protokols

Mk26

b) Zinātnisko pētījumu rezultāti – palīgs mūsu darbā.

Jaunzēlandes zinātnieka Graham Nuthall vadībā ir izstrādāta shēma, ar kuras palīdzību varam mācīt mūsu skolēnus sniegt AS dažādās situācijās.

kopienvorlage_schaubild_seite_163_Feedback_unter_Lehrenden_englisch.pdf

Refleksijas_protokols_LV.pdf

Ļaujam skolēniem grupās izstrādāt produktīvas AS kritērijus, kādus nosacījumus vajadzētu ievērot, sniedzot AS.

-
- Konstruktīva AS : mani uztver nopietni, es saņemu atbalstu. Tātad – ar to varu rēķināties arī turpmāk – mazinās bailes no grūtībām, apgūstot svešvalodu, jo īpaši vācu.

5 pirkstu metode, sniedzot AS

Phase_1_Funf-Finger-Feedback.pdf

Ar šo metodi varam 1) mācīt kā sniegt AS 2) skolēnu pašrefleksijai, 3) mācību grupas savstarpēja AS ar fokusu uz nākamo sasniedzamo rezultātu uzvirzīšanu

Netieša AS

- Skolotājs uzdot sapratnes jautājumu par stundā iztīrāto mācību saturu, skolēni pāros pārrunājot rod uz to atbildi, procesā partneriem ir iespēja vienam otru koriģēt.
- Skolēni pāros, vēlams mērķa valodā (vācu), saviem vārdiem pārstāsta galveno no jaunā, stundā iztīrātā mācību satura (Re – Teaching)

Šī ir viena no produktīvākām AS metodēmi skolēns – skolēnam

-
- Skolēni uzdod viens otram sapratnes jautājumus. Ja negūst atbildes, vērsas pēc palīdzības pie kāda cita pāra.
 - Skolēni pāros īsi pārrunā jaunās vielas saistību ar jau zināmo, pēc tam par to runā plēnumā.

- Kurš māca, iemācās vislabāk. Kurš skaidro, tam smadzenes ir aktīvākas.

Atgriezeniskā saite sev

1. AS – burgers

2. 5 pirkstu metode

3. Smiley metode

4. Lineāla metode

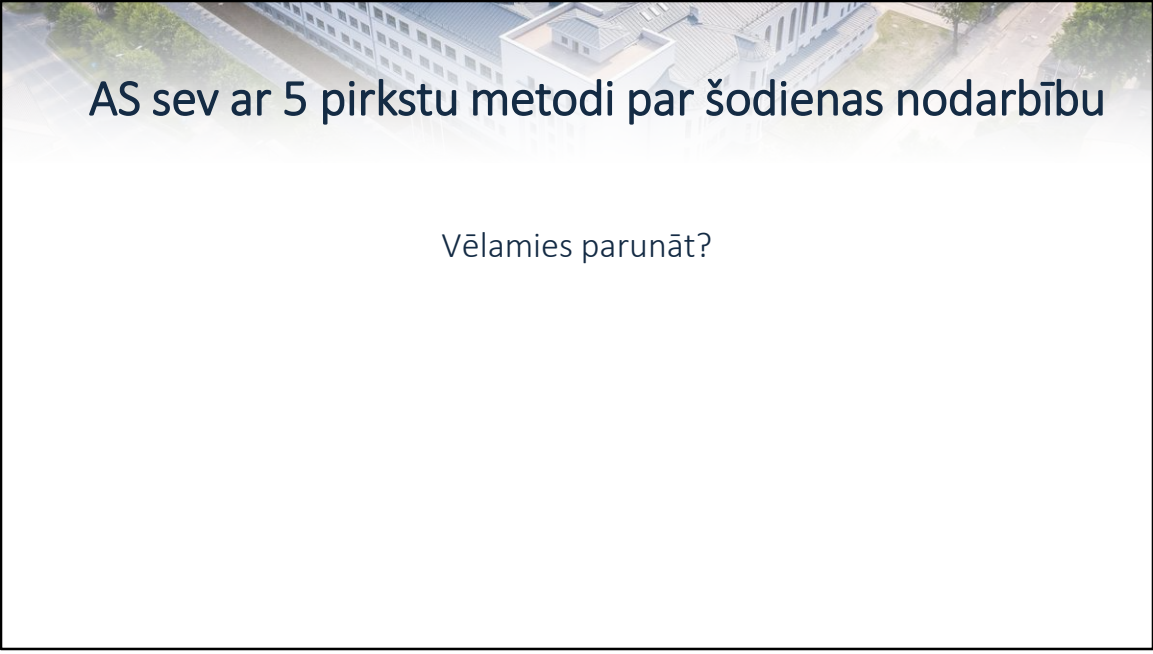
Das Thema war ...

spannend langweilig

Die Aufgabe war ...

schwer leicht

Meinen Text finde ich ...

AS sev ar 5 pirkstu metodi par šodienas nodarbību

Vēlamies parunāt?

Avoti

- Prof. Inez de Florio blogs TEACHERSUPPORT
- Sabine Dinsel materiāli no GET I VICO I 2024
- R. Valģes mācību stundās pielietotais un gūtās atziņas

